

Informaatika ja infotehnoloogia õppekavagrupi doktoriõppe hindamisotsus Tartu Ülikool

20/06/2018

**Eesti Kõrg- ja Kutsehariduse Kvaliteediagentuuri
kõrghariduse hindamisnõukogu otsustas kinnitada
hindamiskomisjoni aruande ja viia järgmine Tartu Ülikooli
informaatika ja infotehnoloogia õppekavagrupi doktoriõppe
kvaliteedihindamine läbi seitsme aasta pärast**

Lähtuvalt ülikooliseaduse § 10 lg-s 4 ja Eesti Kõrg- ja Kutsehariduse Kvaliteediagentuuri põhimääruse punktidest 3.7.3 ja 3.7.1 tuleneva volituse põhjal kehtestatud dokumendi "Doktoriõppe õppekavagrupi kvaliteedi hindamine" punktist 40.1 sedastab Eesti Kõrg- ja Kutsehariduse Kvaliteediagentuuri kõrghariduse hindamisnõukogu (edaspidi Nõukogu) järgmist:

1. Tartu Ülikool kooskõlastas EKKAgas õppekavagrupi kvaliteedihindamise aja 19.04.2017.
2. EKKA juhataja kinnitas 12.02.2018 korraldusega Tallinna Tehnikaülikooli, Tallinna Ülikooli ja Tartu Ülikooli informaatika ja infotehnoloogia ning matemaatika ja statistika õppekavagruppide doktoriõppe kvaliteedihindamise komisjoni (edaspidi komisjon) koosseisus

Ernst W. Mayr (chair)	Professor Emeritus, Department of Informatics, TUM, Munich (Saksamaa)
Juha Kalevi Kinnunen	Professor, Head of the Department, Mathematics, Aalto University (Soome)
Dick H.J. Epema	Professor of Computer Science, Delft University of Technology (Holland)
Sasu Tarkoma	Professor, Head of Department, Department of Computer Science, University of Helsinki (Soome)
Tõnu Pekk	Tuleva Tulundusühistu juhatuse liige, Kõrghariduse ja teaduse rahastamise rakkerühma juht 2016-2017 (Eesti)
Josip Maric	doktorant, University Of Montpellier (Prantsusmaa)

3. Tartu Ülikool esitas informaatika ja infotehnoloogia õppekavagrupis hindamisele järgmise doktoriõppekava:

Informaatika

4. Tartu Ülikool esitas eneseanalüüsi aruande EKKA büroole 12.12.2017, mille hindamiskoordinaator saatis komisjonile 18.01.2018.
5. Hindamiskülastus Tartu Ülikoolis toimus 13.03.2018.
6. Komisjon saatis hindamisaruande projekti EKKA büroole 29.04.2018, mille EKKA edastas kõrgkoolile kommenteerimiseks 7.05.2018 ja millele Tartu Ülikool esitas vastuse 16.05.2018.
7. Komisjon esitas lõpliku hindamisaruande EKKA büroole 25.05.2018. Hindamisaruanne on otsuse lahutamatu osa. Aruanne on kättesaadav EKKA koduleheküljel.
8. Lõpliku hindamisaruande ja eneseanalüüsi aruande edastas Nõukogu sekretär Nõukogu liikmetele 06.06.2018.
9. Nõukogu arutas saadud dokumente 20.06.2018 istungil 9 liikme osalusel ning otsustas tuua hindamisaruandest välja järgmised Tartu Ülikooli informaatika ja infotehnoloogia õppekavagrupi doktoriõpet puudutavad tugevused, soovitud ning parendusvaldkonnad.

Komisjon tõi nii Tallinna Tehnikaülikooli, Tallinna Ülikooli ja Tartu Ülikooli informaatika ja infotehnoloogia õppekavagrupi kui Tartu Ülikooli matemaatika ja statistika õppekavagrupi puhul välja järgmised läbivad tähelepanekud ja soovitud:

- 1) Hindamiskomisjonile jäi mulje, et Eesti ühiskonnas ei väärtustata piisavalt infotehnoloogia-alast doktorikraadi, mistõttu on keeruline värvata vastavatele õppekavadele parimaid talente. Ülikoolidel tuleks teha senisest enam ühiseid jõupingutusi, et doktoriõppekavadega kaasnevat hüvesid avalikkusele paremini tutvustada, tuues sh konkreetseid näiteid.
- 2) Ülikoolidel on soovitatav pöörata veelgi enam tähelepanu rahvusvahelistumisele, tõstes nii üliõpilaste kui õppejõudude mõlemasuunalist mobiilsust ning viies läbi oma tulemuseesmärkide võrdlusanalüüse välisülikoolidega.
- 3) Kuigi õppekavas väärivad kohta nii oskuspõhised kui teoreetilised õppeained, on soovitatav mõnevõrra vähendada ainekursuste hulka ja kujundada õppetöö rohkem vastavaks individuaalsetele vajadustele. Aastapikkune ainekursuste maht oleks õigustatud vaid siis, kui muidu paljulubavatel doktorantidel puuduksid teadustöö alustamiseks vajalikud eelteadmised.
- 4) Soovitatav on pidada õppekavadel silmas tööstuse kiiret arengut, edendades sidemeid ettevõtetega ning pöörates teadustöös senisest enam tähelepanu rakenduslikele teemadele.
- 5) Teadusliku arengu tagamiseks infotehnoloogia ja andmestatistika vallas on vajalik pakkuda kõrgetasemelisi ainekursuseid nt masinõppe ja andmeanalüüsi valdkonnas.
- 6) Võttes arvesse, et ülikoolides on olemas piisav juhendamisevõimekus, on soovitatav doktorantide arvu suurendada.
- 7) Soovitatav on algatada maksuvabastuse mudeli väljatöötamine tööandjatele, kes võtavad tööle doktorante, et populariseerida tööstusdoktorantuuri.

Informaatika õppekava tugevused, parendusvaldkonnad ning soovitud

Tugevused

- 1) Doktoritõppekava sisu uuendatakse tavaliselt iga ühe kuni kahe aasta tagant, et selles oleks kajastatud kõige ajakohasemad teemad nagu nt andmetöötlus või kvantarvutus.
- 2) Tööstuslik komponent doktoritõppekavas aitab luua sidemeid akadeemilise ja tööstuskeskkonna vahel, tagades doktoritöö teemade asjakohasuse tööstuslikus kontekstis ning võimaldades hankida lisafinantseeringuid.
- 3) Tsentraliseeritud vastuvõtt doktoritõppekavale toimib hästi.
- 4) Arvutiteaduse instituudis on hästi aru saadud doktorantide vajadusest kõrgema sissetuleku järele ning asunud suurendama doktoranditoetusi, et võimaldada doktorantidel täiskohaga õppida ja oma õpingud õigeaegselt lõpetada.
- 5) Arvutiteaduse instituut kaasab õppetöösse aktiivselt välisõppejõude.
- 6) Juhendajate ja doktorantide vahel toimub tihe koostöö.
- 7) Õppejõud on rahvusvahelise tausta ja kõrgetasemelise tulemustega teadlased.
- 8) Iga-aastane doktorantide atesteerimine toimub selgete ja läbipaistvate reeglite alusel.
- 9) Töökeskond on stimuleeriv ja soodustab doktoritõppe raames projektipõhist koostööd nii Eestis kui rahvusvahelisel tasandil.
- 10) Välisdoktorantide kõrge osakaal (51%) vastab TÜ aastateks 2009 – 2015 kehtestatud strateegilisele plaanile hankida doktoritõppekavale vähemalt 10% doktorante väljastpoolt Eestit.
- 11) Igati soodustatakse doktorantide rahvusvahelist nähtavust (konverentsid, suvekoolid, projektid, välismobiilsus jne).

Parendusvaldkonnad ja soovitused

- 1) Ülikoolil on soovitatav doktoritõppekava siseriiklikul ja rahvusvahelisel tasandil (sh läbi strateegilise partnerluse) jätkuvalt reklaamida ja turustada, et värvata sellele õppima parimaid talente.
 - 2) Läbi tuleks viia doktoritõppes nõutavate ainekursuste analüüs, et tagada nende sisu asjakohasus ning optimaalne läbitavus.
 - 3) Katsetada tuleks erinevaid koostöövorme ettevõtetega, analüüsides nendega kaasnevat eeliseid ja riske.
 - 4) Senisest süstemaatilisemalt võiks jagada omavahel häid praktikaid, võtta arvesse doktorantide tagasisidet ning arutada uuenduslikke lähenemisviise õppekava rakendamisel.
 - 5) Õpetamis- ja juhendamiskoormus on üldiselt kõrge ja ebaühtlaselt jaotunud – see probleem tuleks lahendada.
 - 6) Soovitatav oleks pakkuda õppejõududele senisest enam võimalusi oma juhendamiskuste arendamiseks.
 - 7) Rahvusvahelises võrdluses on õppeajad pikad. Õppetöö planeerimisel võiks paindlikumalt arvesse võtta doktorantide huve individuaalsete õppeplaanide osas.
 - 8) Doktorantide õpetamiskoormus tuleks formaliseerida, kuna praegu näib see doktoranditi liigselt varieeruvat. Näiteks võiks selle fikseerida doktorandiga sõlmitavas lepingus.
 - 9) Soovitatav on suurendada naiste osakaalu doktoritõppes.
- 10.** Dokumendi „Dokoritõppe õppekavagrupi kvaliteedi hindamine“ p 40 sätestab, et hindamisnõukogu kinnitab hindamisaruande kolme kuu jooksul pärast selle saamist. Nõukogu kaalub hindamiskomisjoni poolt välja toodud tugevusi, parendusvaldkondi ja soovitusi ning otsustab viia järgmine õppekavagrupi kvaliteedi hindamine läbi kas seitsme, viie või kolme aasta pärast.

11. Nõukogu kaalus punktis 9 toodud tugevusi, parendusvaldkondi ja soovitusi ning leidis, et õppekava, sellel toimuv õpe ning õppealane arendustegevus vastavad nõuetele ning:

OTSUSTAS

Kinnitada hindamisaruanne ning viia järgmine Tartu Ülikooli informaatika ja infotehnoloogia õppekavagrupi doktoriõppe kvaliteedi hindamine läbi 7 aasta pärast.

Otsus võeti vastu 9 poolthäälega. Vastu 0.

12. Nõukogu teeb Tartu Ülikoolile ettepaneku esitada EKKA-le hiljemalt 20.06.2019 tegevuskava aruandes toodud parendusvaldkondade ning soovitude arvestamise kohta.
13. Isikul, kes leiab, et otsusega on rikutud tema õigusi või piiratud tema vabadusi, on võimalik esitada vaide EKKA hindamisnõukogule 30 päeva jooksul pärast seda, kui vaide esitaja vaidlustatavast toimingust teada sai või oleks pidanud teada saama.

Nõukogu saadab vaide EKKA hindamisnõukogu vaidekomisjonile, kes esitab 5 päeva jooksul vaide saamisest nõukogule kirjaliku erapooletu arvamuse vaide põhjendatuse osas. Nõukogu lahendab vaide 10 päeva jooksul selle saamisest, võttes arvesse vaidekomisjoni põhjendatud seisukohta. Kui vaidet on vaja täiendavalt uurida, võib hindamisnõukogu vaide läbivaatamise tähtaega pikendada kuni 30 päeva võrra.

Otsuse kohtulik vaidlustamine on võimalik 30 päeva jooksul alates selle kättetoimetamisest, esitades kaebuse Tallinna Halduskohtu Tallinna kohtumajja halduskohtumenetluse seaduses sätestatud korras.

Eve Eisenschmidt
Nõukogu esimees

Hillar Bauman
Nõukogu sekretär